

ραδιοφωνική έκπομπή επί
την 14 Ιουνίου 1970
καί ώρα 22.30 - 23.00
ώρ.

402

την έκπομπή παρουσία --
σαν ο ΜΙΛΤΙΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τροχούδη ή ΧΑΚΥΟ
Α Ε Ν Α Ρ Α Ο Υ.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΝΗΣ Άγαπητέ μου Γιάνκο, μιά και έχουμε αρχίσει κουβεντολόγυ για
τά θαλασσοπλά λουτρά της καλής εποχής στην Άθήνα, σάν θα
ήτανε βσκοκο να θυμηθούμε λίγα και την ιστορία του λουτρι-
κού ένδύματος, του μαγιό...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μή και πής ότι και τό μαγιό έχει ιστορία...

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΝΗΣ Κάθε πράγμα έχει μιά ιστορία, γιατί από κάπου έχει ξεκινήσει
και κάπως έχει εξελιχθεί.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σ' αυτόν έχεις σίκατο και τό παραδέχομαι. και μάλιστα, θά προ-
χωρήσω λίγο άνωρη περισσότερο και θά προσθέσω ότι στις ξένες
κωστικές λουτροκόλεις, στην οσιάνθη, στο παρρατε, στην πυ-
ανή Άκτη, έχουν ιστορία και εξέλιξη άνωρη και οι κωστικές
των λουομένων.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΝΗΣ Καλά και τό λες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Βέβαια σάν τό έχουμε ζήσει άμεις σάν τό πράγματα, όπως από
κωστικές σίκατες που βλδουμε σέ ξέλα κωστική του 1870, ζέσο-
με ότι στις άρωγιαλλές, τις διάφορες σάντες κωστικές π λ θ ε
σπήχαν κωστικές σπιδίτες και κωστικές ίδιωτικές... σάν να
άμε ε ίδιωτικές Γιότα Υ... που ήτανε μάλιστα κωστικές, μί ρό-
δες...

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΝΗΣ και παρά Γιάνκο, καλά και τό θυμηθούμε. κωστικές Γιότα κΥ, μί
μεγάλες ρόδες και μιά ξέλινη σκαλίνα μπροστά.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ και ζέσεις σέ τί χρυσίμους ή σκαλίνα.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΝΗΣ πως σάν ζέσο, 'η κωστική ήτανε άρωγιάνη πάντα στην άμωυδία.
'η κωστική ήτανε στην κωστική της άρωγιάνης τό τρέα ζέσορα
σκαλίνα.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Άκριβος. Έκλεινε τήν πόρτα τής καμπίνας καί άρχισε τήν έπρωτελεστία γιά τό γούσιμό της...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Πραγματική έπρωτελεστία Γιάνκο. Εκένου τί έπρεπε νά βγάλη άπό πάνω της ή κομψή γυναίκα τοῦ 1870 έδώ κι' έκατό χρόνια.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό φόρεμά της πρώτα, μπλουζίτσα καί φούστα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Αυτό τρία μισοφόρια ήστερα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τά μποτινίγια της μέ τά εΐκοσι κουμπιά τό καθένα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Βάλτσες καί καλτσούδες...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Άισ-κορσέ καί τόν κορσέ, καί γιά νά λυθοῦν οί κόμποι του από κίσα, χρειαζότανε όλοκληρή διαδικασία...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Τέλος τό άλλο έκείνο έσπέρ ουχο, μακρυ-μοκρό μέ δαντέλλες καί κορδέλλες κΐτω άπό τό γόνατο... 'Η γυναίκα λοιπόν έχει γούστει καί πρόκειται νά ντυθῆ γιά τό λουτρό της, γιά νά τήν άσχοῦ ή θάλασσα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σιδερού... Εσχνας τό κακέλλο της. Δέν ήτανε δυνατόν νά μή φοροῦσε ή κομψή γυναίκα τοῦ περασμένου αΐώνος μέ μεγάλη ψάθινη κακέλλινα μέ χρωματιστές κορδέλλες καί λουλούδια...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Τό κακέλλο λοιπόν ήργαине μέ θρησκευτική προσήλωσι καί κρημιότανε σ' ήνα κρεμασιόρι στόν ξέλινο τοίχο τής καμπίνας, μέ τά μαλλιά παραμένανε άθίτητα... Ποῦ νά βγοῦνε εΐκοσι καί τριάντα φουρκέτες καί κροτούσανε τά μακρυά μαλλιά τής γυναίκας σέ τάξι...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ φυσικό. Εί' αν βγαίνανε, πώς θά ξαναπαίνανε πάλι πίσω; Τί γινότανε λοιπόν; Έπάνω άπό τήν πολυκλονη κώμωσι της κομψής, μέ τό κουμπάρι, τίς ραβδάλες μποθικες, τίς φουρκέτες καί τά ρέσια, ετοκοθετεῖτο ή σκούφια τής λουσομένης, μέ μεγάλη κροσοχή, γιά νά μήν χαλάση άφ' ενός ή κώμωσις καί δεύτερον γιά νά μήν ξεφεύγη ούτε μέ τριχοῦλα καί βραχῆ... Κά λοιπόν, εκήσε καί ή λουτρική σκούφια. Τώρα τί γίνεται;
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ 'Η κομψή λουσομένη θά φορέση τό λουτρικό της κοστοῦμε πρώτα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί πρώτα; Έχουμε καί ήστερα τίποτε άλλο;

ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Δὲν τὰ ἔχομε ξανακεῖ Γιόγκο ; Ἐσχνάς τίς μαθρες κἀλτες. Ποια γυναῖκα οεχότανε νά μηε στήν θάλασσα χωρίς νά φορέη μαθρες κἀλτες καί λευκά πακουτσάκια μὲ λευκὲς κορδέλλες ποὺ οενδντοῦσαν σταυροειδῶς καί χιαστὶ γύρω ἀπὸ τὴν γάμπια;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "ἔχετε οἶκαο. καί ξέρεις γιατί θάλαναμαθρες κἀλτες ; Γιὰ νά μὴν μουρξίη τὸ κῶδι ἀπὸ τὴν ἀλμύρα τῆς θάλασσας καί τὸν ἥλιο. κῶδο ἔκεῖτο κοὺ πραγματικῶ οὐν καταλαβαίνω εἶναι, γιατί νά φοβεῦνται τὸ μαθρῖσμα τῆς γάμπας ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἀφοῦ στήν ἐποχὴ ἐκεῖνη ἡ φοβῶτα κοὺ ἴφθανε ὡς τὸν οστράγαλο καί κῶτω οεν φανέρωνε τὸ χρώμα τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς γάμπας.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Ἐξήνἀπρῶτασε ἀτῆ σου τὴν ἀκορῖα, Γιόγκο, μὰς τὴν λῆνει ἔναπαλαῖδ, καμπάλαο λαγκὸ οἶστικο, κοὺ μαρτυρὰ τὰ ἀνδρῖκὰ γοῖσῖα γιὰ τὴν γυναῖκα, οὔδονῖα χροῖνῖα κρῖν. "ἀκοῖσῖ 'το. "ἀσκορὸ κῶδε, ἀσκορὸ χῆρι, ἀσκορὸ μῶττρο καί λατρὸ νά πῶς θῆλω τὴν γυναῖκα, νά 'την πῶς τὴν κροτῖμῶ

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ φουκῖα κρῶκεῖται πῖα γιὰ συζυγῖκη κοκκεῖταρῖα. 'Ἡ κοπέλλα κοὺ κἀντρευδῖτανε ἤθελε νά κῶη στὸ νυφῖκὸ κρεβῖνει ἀσκορη, κῶτωσκορη στὸ ὄφθα. Ἐσχνάς τὸ τραγοῖδε τοῦ θαιμασμοῦ κοὺ λῆπει ὁ κἀνταῶδρος στήν ἀραῖα του : "ἀσκορη 'σαι οὐν τὸ γιασμῖ...

ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Κε'ἀλλη μῖα ἀπόθεῖξῖς εἶναι ὅτι κῶθε μελαχροῖνῖη γυναῖκα, οἶπαλαῖοἶ ἀθηναῖοι τὴν ἀποκαλοῖσῖνε μῦροτσουῖκαλο ἢ μῦροτσουῖκακῖνῖσῖμῖνη... ἀν καί ἀτῆ τὸ οεῦτερο, ἡ μῦροτσουῖκακῖνῖσῖμῖνη εἶχε βγῖεῖ εἰδοῖκῖα γιὰ τὴν κερῖδῖνημῖη περῖσῖτῖρα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ περῖσῖτῖρα ; "οῖα ἦτανε κῶλι ἀτῆ ἡ περῖσῖτῖρα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ περῖσῖτῖρα ἦτανε κρηγματικῶ τὸ βαπτῖσῖτικὸ τῆς ὄνομο καί ἦτανε οἰασῖμη λησῖταρχῖνα. ἔῖχε σκοτῖσῖσει κῶποτε στὸ χωρῖο τῆς ἔναν κοὺ τὴν εἶχε ρεξῖλεῖσῖσει καί γιὰ νά μὴν συλληφῖθῖ, εἶχε βγῖεῖ στὸ κλαρῖ μὲ οἰκῖη τῆς σῖμρορῖα καί ἀλῶνῖξε τὰ χωρῖα κῶνονῖας μῖκρολησῖτες. "ἦτανε ὀμορῖφη γυναῖκα, οεκαῖπῖα ἔτῶν ἡμῖρορῖσῖτῖρα ἢ κῶκεῖτῖρῖσσα, μελαχροῖνῖη κολλῖ καί γι'ἀτῆ τὴν εἶχε βγῖλεῖ μῦροτσουῖκακῖνῖσῖμῖνη. "οῖμῖς γενῖκῖωτερα, οἶ ἀθηναῖοι, τίς κολλῖ μελαχροῖνῖς γυναῖκες, τίς ἀποκαλοῖσῖνε ἀ π λ υ τ ῖ ς...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Έγδου δημήτρα γιατί εδ σε ανακαλώω στην εδξί.
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Τί άταξία έκανα ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ήκινησαμε από το γόδοιμο και το ντιότιρο της αθηνας το 1890 στα μάνια και φη άσαμε στην λησαρχίνα την περιστερα
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Όμολογώ ότι παρασυρθήκαμε από τις μελαχρινές γυναίκες καθ όεν ήτανε καθόλου της μόδας στην ρομαντική εκείνη εποχή. Ήναγυρίζαμε λοιπόν στις λουόμενες κυρίες και δεσποινίδες
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Όη κομψομομένη δεσποινίς ή κυρία είναι έτοιμη καθ. πη το λουτρικό της κοστούμι, με την σκούφια της, με τις μαύρες της κάλτσες και το λευκό της πλιννακουτσάκια... Βγαίνει στην πόρτα της καμπίνας της. Μπορεί της βρίσκονται τα τρία τέσσαρα ξύλινα σκαλοπάτια καθ άκοιμπούν όμως στην άμμο-οία. Τί εδ γίνη ; εδ κατεβή ή λουομένη στην άμμο-οία και κατόπιν εδ μή στην θάλασσα ; Όχι... κάποιος άνθρωπος των λουτρών εδ σκρόξη την καμπίνα με τις ρόδες καθάφ προωθήση στην θάλασσα... Οι ρόδες είναι άρκετά ύψηλες. Τέλος το πότωμα της καμπίνας φθάνει στην έπιφάνεια του νερού... Όη σκαλίτσα βρίσκειται φθειρά κάτω από την έπιφάνεια της θάλασσας. και ή κυρία κίνει τον σταυρό της τρεις φορές... τα πόδια της βρίχονται ή εκείνη γαργαλιέται...
- ΛΙΣΙΑ
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Δέν γαργαλιέται βέβαια, μά άρχίζει και γελάει νευρικά και όστερικά με την σκέψη ότι εδ βρεθ ή λίγο μέσα στο νερό. το νερό εδ είναι βέβαια όρροερδ και ή κυρία καθ είναι μη μου άκου, τάτσ-μήδ νδν καθ λένε κι όι ήγγίξαι, άνατριχιδίσει με την σκέψη μόνο ότι το όδμα της θακρεβάλλεται από νόση όρροειδ
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γύρω στις άλλες καμπίνες εκάθχουν και άλλες διστακτικές γυναίκες... καθ φυσικά αρχίζει ό σχετικώς όιβλογος καθ ήχει χαρακτήρα πληροφοριακό ; είναι κρύα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ (μήμερις γυναίκεας φωνήσδ) παγωμένη, καγωμένη, γυλασδ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (έπισης) Ό μόν ντιό... τί εδ γίνη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ διδασκαλειδξεκατα Όπόφασις κρείδζεται. "εν ε ντι - τρουά και μπλουδ... ή πρώτη θαρραλδα ήκασε στο νερό...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ φυσικά άκοκκοθοσθν κι'οι άλλες λουδμενες... πδση διαφορα
 ακο' τδτε κως σήμερα. τφ έξελιξεις στο γυναικατο θάρρος.
 Ση εφου πδση διαδικασια χρειαζδτανε τδτε γιδ νδ μη
 μηδ γυναικα στην θδλασσα και πδσο εχει απλοστευθετ' αδτη
 η ιστορια σήμερα.

ΓΙΑΝΝΤΑΗΣ οφτε καρκινες με ρδδες, οφτε δισταγοι... Σήμερα στην
 άνοιχτη άμμουδιδ, γδθνονται άνδρες γυναικες άναμίζ...
 πουτδνε στην θδλασσα με ξεφωνητα άγριας χαρδς, ~~σδν κωνε~~
~~βαλοι της λαρικης που τρηκονε λευκο τερακοστωλο και κρο-~~
~~κεττοι νδ τδν φδνε, ξακλδνονται στην άμμουδιδ χωρις κωμικδ~~
 αιδημοσθνη και η συναδελφωσις τδν δφο φθλων γίνεται αδθδρδ
 κητη και ψυσικη... πδση διαφορα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "οση διαφοραδδκδρχει και στο τραγουδία τδν έποχδν. Σήμερα η
 μοντερνα δεσπεινις τραγουδδει εδχαριστως : Στο κοντοφικι του
 'Αποσδδλη... άλλοτε, περιφριζδτανε στο καθητικδτατο εκεινο
 τραγουδο : εις το ρεθμα της ζωης μου... διατι νδ σ'άπανησδω

ΓΙΑΝΝΤΑΗΣ ~~καλο που το θυμηθηκαε για να παρακαλδσωμε τη κλειδ νδ το θυ-~~
~~μηση και αδτη στους άμμοσδς μας.τ.τ.~~ *μεδ ηω τραγουδισια εφριδ*
ου πο' νδω

ΚΛΕΙΟ ΔΕΝΑΡΑΟΥ με συνοδεφα κιδνου) εις το ρεθμα της ζωης μου
 διατι νδ σ'άπανησδω...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΤΑΗΣ εφρεις κ'ντε το περιεργο μ'αδτο το τραγουδο : 'Υαδρχουν δυδ
 διαφορετικδς μελωδιδες εκδνω στοδς υδίουσ σιχουσ. οι κοντα-
 δδροι στα καλαιδ χρδνια, στα 1880, τραγουδοθδσαν άλλοι τη μηδ
 μελωδία και άλλοι, τήν άλλη. 'Η πρώτη μελωδία ητανε μηδ δρια
~~αυδ μελωδισια~~ : εις το ρεθμα της ζωης μου... και η δευτερη
 παλι με τοδς υδίουσ σιχουσ, εις το ρεθμα της ζωης μου, τε-
 λεως αλλοιδτικη, *αυδ κωμικδ δωμ ηω τραγουδισια η κωμικδ*

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Επικινδουνο γιδ την αθηναφα που ακουγε τδς κωνιδδδς αδτιδς.

ΓΙΑΝΝΤΑΗΣ Γιατι επικινδουνο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λιδτε οδ βρισκδτανε άνδρμεσα σε δυο ρεθματα και μποροθσε ν'αρ-
 πδξη κωμικδ κνετημονια.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ καλό τ'ό λογοπαίγνιο, αλλά άς ξαναγυρίσουμε στα λουτρά μας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ξαναγυρίζουμε λοιπόν. τί άλλο ήχομε νά ποήμε ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ μιλήσαμε γιά τίς λουόμενες βασανίδες και κυρίες. Γιά τούς άνδρες δέν θά ποήμε τίποτε ; ήβρεις ότι οί άνδρες στα 1890 έδώ και όγδόντα χρόνια φορούσανε στην θάλασσα μαγιά όλδω-μα, με μπατζάκια και ήφθαναν κάτω από τά γύνατα και μανικά-κια κοντά πάνω από τόν όγκώνα ; ήβρεις ότι αυτά τά άνδρικά μαγιά ήτανε ριγέ, με μεγάλες και πλατειές όριζόντιες ριγές λουρίδες, πράσινες, κόκκινες ή μαύε, περίπου όπως είναι και οί στολές τών καταδίκαν στις ξένες φυλακές ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "όχι μόνο τό ξέρω αυτό, γιατί κι'έγώ ήχω ίσαί είκόνες έλευθ από λουτροπόλεις του 1890, περιηγήθηκα με θά σού και άγαπητή μου Γιάννα, γιά ποιόν λόγο τά άνδρικά λουτρικά κοστούμια ή-τανε ήτσι ριγέ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ πόσων ήποχής.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ και, αλλά από και ξεκίνησε και βγήκε αυτή ή μόδα ; Εύρω στα 1930, έδώ κι'έκατόν σαράντα χρόνια δηλαδή, οί άνδρες όταν θέ-λανε νά μπούνε στην θάλασσα, φορούσανε ήνα όλδωμο μαγιά, ήτσι όπως τό περιέγραψες, λευκό, καταλευκό. κανένος δέν είχε κάνει τήν σκέψη νά φορέση μαγιά χρωματιστό ή ριγέ... μεθ' ήρα όπως γύρω στα 1870, κάποιος και ήκανε τό μπάνιο του στην 'οστάνδη, έβλησε νά ξεκουρασι ή λίγο και κόνισε σ'ήνα κάγκκι ~~εξέβλησε~~ από τά κολλά και ήπήρχαν στην όμοια, χωρίς νά προσέξη ότι είχαν βάλει κόκκινο τά καγκκια αυτά και ότι ήτανε μάλιστα φρεσκο βαμμένα...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ καταλαβαίνω τί ήγινε. 'ο χριστιανός έβλεψε στα καγκκι, τό φρεσκοβαμένο κόκκινο καγκκι και έπειδή τά καγκκια ήτανε φτιαγμένα με ξύλινες λουρίδες, οί βαμμένες λουρίδες άποτικώθη-καν στο λευκό του μαγιά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ πρώτη φάση της ιστορίας...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'γιάρχει και δεύτερη φάση ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ήβραία . "Έτυχε έναίτη τήν ώρα νά βρίσκεται στην πλάη της

Ώστάνδης ένας Έμπορος, φροντιστής Έμπορος που είχε έργοστάσιο
 έσωρούσαν... είδε το χρωματισμένο μαγικό και του άρεσε η ιδέα.
 Πήγε στο έργοστάσιό του και έβαλε μπροστά... "Έτσι τον ίδιο
 μήνα, παρουσιάσε στα καταστήματα της Ώστάνδης μαγικό ανδρικό
 χρωματιστό που έγιναν ανάρπαστα...

ΓΙΑΝΝΙΤΑΗΣ Μαλό λήνε λοιπόν ότι οι μεγαλύτερες έφευρέσεις όφείλονται στην
 τύχη άφοβη και το κακόμοιρο το μαγικό, από ένα τυχαίο γεγονός
 έγινε χρωματιστό από λευκό που ήτανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντως, ήτανε κοινή περική ή έμφάνισις των ανδρών με το ριγέ
 μαγικό, που κοιμώθηκαν στο στήθος ύπας και οι φανέλλες. Οι άν-
 δρες συμπληρώνανε την εμφάνισι του μαγικό με ψάδινο καπέλλο που
 είχε χρωματιστή κορδέλλα στο ίδιο χρώμα με τις ρίγες του μαγικό
 και κολλές φορές και μονύελο με χρωματιστή έκφισης κορδέλλα.

ΓΙΑΝΝΙΤΑΗΣ Πολλοί άπ' αύφωθς κίνανε βόλτες με μικρές βάρκες, μ' ένα κουπέ,
 σαν μονόζυγλο να κοίμε και τραγουδούσανε διάφορα έρωτικά τρα-
 γουδία περνώντας από τα γυναικεία λουτρά... και ένα από τα
 συνηθέστερα τραγουδία, γύρω στο 1905, ήτανε το περίφημο :
 Χαρίς καρδιά... καθ όθ μας το θυμίση τώρα ή φίλη μας ή κλειδί.

ΕΛΕΙΟ ΔΕΚΑΡΑΟΥ (πρώ συνοδεία κιάνου)

Χαρίς καρδιά
 όέν πιστεύω πως θα 'σαι
 Χαρίς καρδιά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ε.τ.λ. Ε.τ.λ.
 Τι το θέλεις Γιόγκο μου άγαπητέ, ή θάλασσα; είχε από τ' άρχαία
 χρόνια την φήμη πως ήτανε ίαματικό και θεραπευτικό μέσον.
 Οι άρχαίοι μας πρόγονοι ήτανε λαμπροί κολυμβηταί, άφοθ μας
 έκληροφόδησαν και τον όρθλο του έρωτικού κολυμβήματος...

ΓΙΑΝΝΙΤΑΗΣ Όρθλο έρωτικού κολυμβήματος ; Τι έννοεις ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Έρχνας την ιστορία του Αθανόρου που πήγαινε κάθε βράδυ κολυμ-
 πώντας από την Άβυδο στην Σητιό. Διασχίζοντας το στενό των
 Δαρδανελών, γιά να βρή την αγαπημένη του την "Ηρώ ; "Αν κανί
 νας θέληση να γράψη την ιστορία του κολυμβιστή, θα έπρεπε ν' άρ-
 χίση από τον Αθανόρο που έκανε χερμένα καλοκαίρι το μπάνιο
 του στην θάλασσα γιά λόγους έρωτικούς...

ΓΙΑΝΝΙΤΑΗΣ

Μι' όποτερα από τόσους αϊώνες, έχομε κι έναν δεύτερο που χαρίς
 έρωτικούς λόγους, αλλά μόνο και μόνο γιά να κινή την ίδια
 καλληκερία, άπλωσ από μίμησι όδήγησ να έπαναλάβη το κέφισμα
 ει' αυτός ξέρεις ποιος "ήτανε... ο διασημος φιλέλλην λόρδος
 Βύρων...

- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ ναι, αλλά την έκαθε ο καημένος ο ηδελ κάρουαν. Είχε φτάσει σ' ένα ινό τὰ μέρη, πηξε κόνοντας μια μεγάλη περιουσία στην κτηρά 'ασία και στον Πρωσσικήν αρχαία "Αρμυο, σιτηθήκη τὸ ερωτικό κατόρθωμα τοῦ Λεόντορου και σκέφτηκε νὰ τὸ μιμηθῆ. Ἦτανε ὅμως ἄπρξιλος ἀκόμη και η θάλασσα κατωμένη σιὰ Λαρ-σανέλλια και ὁ λάρδος, ἀφοῦ ἔκανε μερικὲς ἀ-λωτῆς, σὲν κολὸς ἑγγλῆζος κολυμβητῆς, γύριστιώω γιατί παρά λίγο ν α κρηολογήση καλὸ ἄσχημα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ "Έτσι, παρατηρήθηκε ἀπὸ τὸ σχέδιο της μιμήσεως... "ὅπως ὁήκατε ὅμως, οἱ ἀρχαῖοι μας κρῆγονοι τα ξέρανε και τὰ ἔκτι-μῆσανε τὰ θαλασσινὰ μῆνια, ἀφοῦ ὁ ἀρχαῖος Πλοῦταρχος μελετῆ γιὰ κολήματα και ἕνας ἠρόδοτος, ὅχι ὁ ἱστορικός ἀλλὰ γιατρός συνιστο τὰ θαλασσινὰ λουτρά.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦρθε ὅμως η σκοτεινιά τοῦ μεσαίωνα και οἱ ἱατρικῆς οντιλήψεις ἐκείνης της ἑποχῆς ἀπαγορεύανε τὰ λουτρά... Ἦν ξεχνῶς ὅτι ὁ ἠρόδοτος ἐτον Πρωσσικήν νῆσο τῶν αἰδίων - κατὰ τὸν "ὄμη-ρο βῆραια - βρῆκε τὴν κασιμῆ μὲ τῆς γυναῖκες της ἀκολου-θίας της ἀλόγιμες σιὴν θάλασσα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ και κῆτι ἄλλο σκοτεινότερο. οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες χρησιμοποιού-σανε συχνὰ μιὰ κροισιμῆ. "ὅταν ἔβλεπε νὰ χαρακτηρίσουν κῆποιον τελεῖως ἀρῆρωτο, λέγανε : Δὲν ξέρει ὅτι νὰ διαβῆ, ὅτι και νὰ κολημῆ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάντως ἐδῶ και διακόσια χρόνια μόνο, οἱ γιατροὶ ἀρχισαν ν' ἀνα-γνωρίζουν ὅτι τὸ θαλασσινὸ νερὸ εἶναι ἀφῆλιμο σιὴν ὕγια. Ἔχε ἀκ' ὅψι μου ἕνα γάλλο γιατρός, σιὰ 1750, ἐδῶ και διακόσια τριάντα χρόνια καὶ γράφει : ἕνα ποτῆρι θαλασσινὸ νερὸ καὶ τὸ πίνετε κῆτι κρῶν νησιτικῶ καὶ μὲ μικρῆς μικρῆς γουλιῆς εἶναι κρῆματικῶ εὐεργετικῶ γιὰ τὸ σκῶτι, τὴν κολῆ και δι-ἀ-ρες ἄλλες ἀσθενείες. Ἀρχίζετε μὲ ἕνα ποτῆρι και σιγὰ σιγὰ ἀθῆνατε τὴν ὁδο, ἕως ὅτου φθάσετε τὰ ὄδο κιλῶ. Γιὰ τῆσαι-διὰ, ἡ μισῆ ὁδο εἶναι ἀρῆρη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΚΗΣ Σκέψου λοιπὸν γιὰ κῆ νὰ ρουφῆς ὄσο κιλῶ θάλασσα τὴν ἡμέρα. ὅτι νὰ ἦσουν ὄλαϊνα...

- ΓΙΑ ΝΝΙΑΗΣ "Ήτανε ή ήπερβολή. Όταν οι γιατροί του 1750 άνεκάλυψαν ότι ή θάλασσα έχει εδερματικές ιδιοότητες στο σώμα, μερικοί γιατροί σκεφθήκανε : ' Αφοϋ έξωτερικώς έπιδρά ή θάλασσα στον άνθρωπινό οργανισμό, κόσο μάλλον έσωτερικώς...
- ΓΙΑΝΝΟΥΒΑΣΗΣ Για την ιστορία και μόνο άξίζει να πούμε ότι πρώτος ένας άγγλος γιατρός, στα 1720, έδω και διακόσια πενήντα χρόνια, συνέστησε στον βασιλιά της Άγγλιας Γεώργιο τον δεύτερο να κάνει θαλάσσια λουτρά έπειδή έπείθερε από μια δερματική κάηση
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ φαντάζομαι την συνδέχεια. 'Ο Άγγλος βασιλέας θά έκανε λουτρά στην θάλασσα και θά έθεραπεύθηκε από την δερματική του ασθένεια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΒΑΣΗΣ "Έτσι πλ έγινε μά έχι άκριβώς έτσι. Το γεγονός είναι μάλλον κοινό. 'Ο Γεώργιος ο Β' πήγε με την άκολουθία του σε μια άμμουδιά, μά έπειδή δεν ήτανε σωστό να γδυθή μπροστά στην άκολουθία του, μήκε με τα ρούχα του στην θάλασσα και φέσε κά, όλη του ή άκολουθία έκανε το ίδιο...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ μήκανε όλοι μά τα ρούχα τους στον γιαλό ; Τέ λες βρε άημέτερη. Πάντως ό βασιλέας έθεραπεύτηκε φαίνεται και από τότε τα
- ΕΞΑΝΚΘΟΥΒΑΣΗΣ μπάνια στην θάλασσα έγιναν της μόδας. Όπως για να πούμε του στραβοϋ το όφειο, γενικά οι άντιλήψεις των καλαίων γιατρών, κριν από το 1700 άκαγορεύανε τα λουτρά και της καθαριότητας άκόμη, παρά μόνον από καιρό σε καιρό και έχι πολύ συχνά. 'Χήρχε ή άντιλήψεις ότι το άνθρωπινό σώμα δεν πρέπει να μπαίνει στο νερό γιατί το όδρα δεν θα μπορού ν'άναπνή... μόνον στους ασθενείς οι γιατροί άίταξαν λουτρά σαν θεραπευτικό μέσο, πολύ θερμά λουτρά λόγω χέρην για την κλειροψία ή τα βαριά κρυολογήματα και, ψυχρά λουτρά σε περίπτωση μεγάλου πυρετού...
- ΓΙΑΝΝΟΥΒΑΣΗΣ 'γάρ, σε σχετικώς και μια ιστορική συμβουλή σαν κοροϊφία, στην όδρη, άκως λείει ό γιατρός - να είναι κατωμένος ό λουτρός.

ΓΙΑΝΝΙΤΑΝΣ *Ο λουτρὸς, Ψ ; τί μοῦν ὀμίσεις ἀπιήτη... Στὴν ἡσά οἰλα-
οἰλωση, εἰς ἔξω ἀπὸ τὰ πατήσια, ἀπῆρχε ἕως τὰ 1940, εἰς
καὶ τριάντα χρόνια, ἕνα τοῦρκικο χαρῶμα μὲ μιά μεγάλη ἐπι-
γραφή : τουρκικὸς λουτρὸς.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΚΗΣ Τουρκικὸς λουτρὸς, μάλιστα. τὸ θυμωσαι με' ἐγὼ. "Ὅπως ὄν
πρέπει νὰ σοῦ κἀνῃ μεγάλη ἐντόπισι. πολλὴ συχνά ὁ λαὸς κἀνει
ἀετὴν τὴν μεταβολὴ στὴν καταλήξει. ἀὲν εἶναι τὸ λουτρὸν ποῦ
ἔγινε ὁ λουτρὸς, μὲ ὁ λουτρὸν ὡ τοῦ λουτρῶνος καὶ ἔγινε
λουτρὸς. "Ὅπως σὲ μὲ ἄλλη κερῖται, ὁ καθὼν - τοῦ παθόντος
καὶ λήγεται παθὸς χωρὶς νὰ μᾶς κἀνῃ ἐντόπισι.

ΓΙΑΝΝΙΤΑΝΣ "Ὅπως ὄν νομίζεις "εἰτε πρέπει νὰ θυμωθοῦμε καὶ κἀνῆνα τρα-
γοῦδε γιὰ νὰ σπῶμε τὴν μονοτονία τῆς φλυαρίας ; "ἔγομε ἕνα
χαριτωμένα τραγουδάκι τοῦ 1910 μὲ τίτλο : θέλεις ὄν ὀλεις
βρὲ μικρὸ... Ἄξιζει νὰ μᾶς τὸ θυμῶση ἢ εἰλαῖα.

ΕΛΕΙΟ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μὲ συνοδεία κείνου) θέλεις ὄν ὀλεις βρὲ μικρὸ
θὰ ἴρω ἀπὸς νὰ σὲ βρῶ
τὴν ἄρα καὶ κοίτασαι
καὶ μοναχὸ σου θὰ ἴσαι...

Ε.τ.λ. Ε.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΚΗΣ ἔλανε λουτρὸν τί ἐμκνεθσεις ἔδινε ἢ σεξουαλικὴ κείνο στὰ
κερασμένα χρόνια ; "ἔκανε τὸν ἄνδρα ν' ἀγριεῖη καὶ νὰ ἔξω-
τερικεῖη τὰ αἰσθηματὰ του μ' αὐτὸν τὸν τρέκο... τὸ. μόνον
πρῶμα καὶ φοβδόντουσαν οἱ γονεῖς αἰεὶ κερσμένας γεννεῖς,
ἦταν ἢ ἀπαγωγὴ... "ἔτρησαν οἱ χριστιανοὶ μὴκος βροσῆ κα-
νεῖς καὶ τοὺς κλέβῃ τὸ κερῖται τους. εἰς χρόνια μάλιστα λίγο
καλαιότερα, γύρω στὰ 1850, ἦταν τὸ κερσμέναγωγεῖο τοῦ κίλλ
κὴ γαῖνα κερῖται, τὸ συνοδεῖται πάντα δυὸ ἀστυνομικὸ κλη-
τήρες.

ΓΙΑΝΝΙΤΑΝΣ καὶ ἢ ἀπαγωγὴ ὄν θὲ γινδτανε μὲ κονηρὸ σκοπὸ βεβαία, ἀλλὰ
μὲ σκοπὸ τὸν γάμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΣΙΑΚΗΣ γάμο μὲ τὸ εἶρε θυμῶ καὶ ἀσφαλῶς ὄν τὸν ἦεσαν οἱ γονεῖς.
εἰς αἰετὸς ἔμπεσαν οἱ ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἀπογωγεῖς ἐξακολου-
θοῦν καὶ σήμερα ἀκόρη, ἀλλὰ μόνον στὰ χωρὶα καὶ στὰ βροσκοτόσια.

